

Виходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кромѣ Рукописнѣхъ святѣхъ) о 4-й год попол. Литер. додатокъ
"Бібліотека наизнам. повѣстей" виходить по 2 печат. ар-
кушъ кожного 16-го и послѣднаго для кожного мѣсяця.
Редакція, адміністрація и експедиція підъ Ч. 44 улица
Галицка.
Всі листы, посыпки и реклами видаються пересылати
підъ адресомъ: редакція и адміністрація "Дѣла" Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не возвращаются толькъ на попорядокъ застере-
жаніе.
Почтовое число стоитъ 12 кр. а. в.
Оголовія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣль однов
отрочкій печатной.
Рекламація неопечатаній вольнѣ бѣль порта.
Предплату видаються пересылати франко (наилучше
почтовымъ переказомъ) до: Адміністрації часописа "Дѣло"
л. Галицка, Ч. 44.

ВІІІ. Читателівъ въ Россії просимо ма-
ти на уважѣ, що въ вимовѣ ѿ—ji, ѿ, ѿ—i, ѿ (въ
зпередній и на концѣ слівъ)—ы, ѿ (на початку
слівъ и по самогласныхъ) = i, ѿ (на початку
слівъ) = ві.

Съ днемъ I (13) липня розпочи-
нається III. чверть року. Просимо П. Т.
Предплатниковъ поспѣшити съ надосла-
ніемъ дальшою передплаты, щоби не
зашла перерва въ видалици.

Ровнооже просимо о надосланьї
загостей тихъ ПП., котримъ предплата
вже скончилася давнѣйше, бо мы муси-
мо вѣсъ нашї видалики платити готівкою.

Ново приступаючій П. Т. Предплатники
"Бібліотеки наизнам. повѣстей" дстануть да-
ромъ початковой аркушъ розпочатої повѣсти
"Зъ великою свѣтъ".

Просимо П. Т. Предплатниковъ, щоби при змѣнѣ
мѣсяця звонки завѣстї подавати и давнѣйшу свою
адресу, бо инакше тратимо богато часу, а вѣсъ
адреса годъ въ память задержати.

Руске вѣче и польскій газеты.

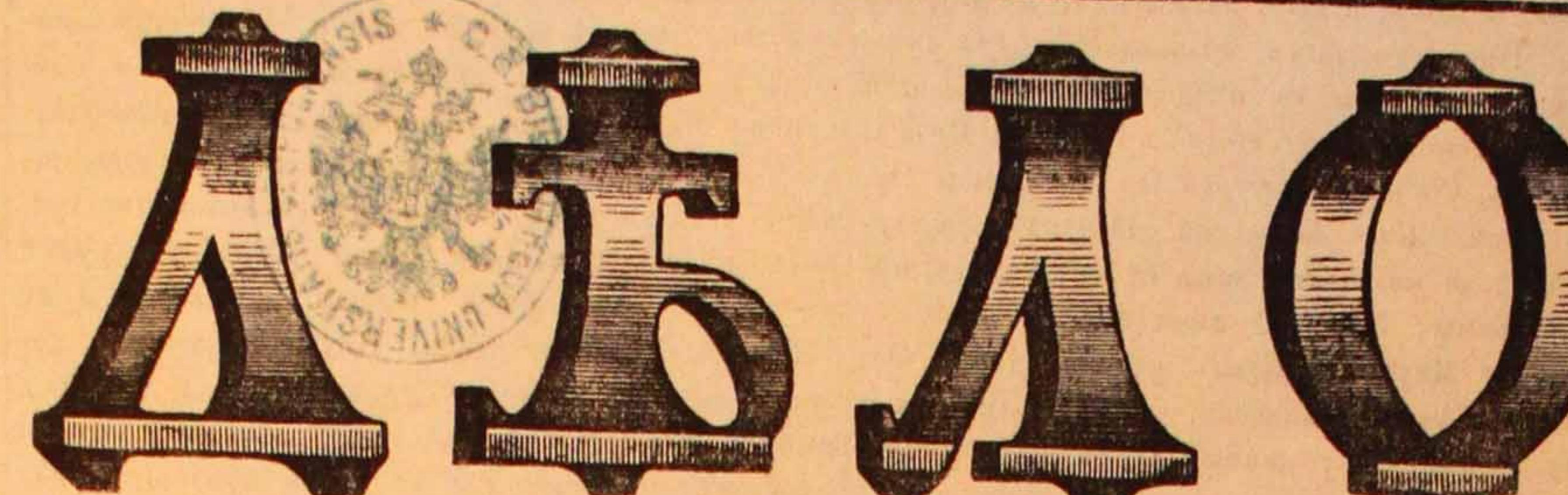
Rupti sunt omnes fontes abyssi
magni et cataractae coeli apertae
sunt. Genesis VII, 11.

II.

Яка була властиво цѣль того нещасного
Вѣча, котре такъ богато клопоту нарбило
польскимъ газетамъ? "Dziennik Polski" твер-
дить, що на тѣмъ Вѣчу "robite przy wyborach
stronnictwo postanowile wypowiedziec nago-
dowo-polityczne swe stanowisko w kraju". Ся
фраза богато може насть навчити. "Dz. Pol."
дуже добре знає — а якъ не знає, то хиба не
може внати — що Вѣче скликане було обома
т. в. сторонництвами, т. в. загаломъ интели-
гентніхъ Русиновъ Львова, и толькъ для того
найшло такій загальний удѣль у всѣхъ Ру-
синовъ въ краю, — що оно затымъ було на-
родно-політичною манифестацію вѣхъ Русиновъ Галичини. А прецѣ
знаючи єе добре, газета польска говоритъ о
"stronnictwie pobitem przy wyborach", хочь спить
таки при виборахъ побите вѣстало не як-не-
будь сторонництво, а цѣла народнѣсть руска,
ба що бѣльше, побите вѣстало мужицтво, т.
є вѣдь демократичній елементъ цѣлого краю.
Значиться, "Dz. Pol." съ цѣлою свѣдомостю у-
знає Русиновъ въ Галичинѣ толькъ пар-
тію, а не народомъ.

За то кореспонденты "Reformy", "Gaz.
Krak." и "Gaz. Polsk." видаються для нашого
Вѣча інші цѣли. "Jak wiecie juž — пишуть
они — wiec ów miał pierwotnie na celu ogrezenie
czy posłowie rusińscy mają pozostać w sej-
sie, czy też jak chcieli skrajni zagorzalecy, zlo-
życ mandaty swoje i zaprotestować przeciw wy-
borom. Na złożenie mandatów nie zgodziły się
posłowie ci jednomyślnie i dla tego też projekt
ów upadł przed odrzuceniem wiec, — a wiec wiec
sam stał się bezprzedmiotowym." Ну и прекра-
сно, — подумавъ кто-небудь, — коли "bezprze-
miotowy", то чохажъ тутъ лютитись?

"Gazeta Narodowa" съ свою вѣчайною
прецзию говорить разъ, що цѣль Вѣча була
"nagadzenie się nad pewnymi kwestiami", а вѣ-
тому же самомъ числѣ трохъ дальшо виражава,
що "celem zgromadzenia ma być zastanowienie
się nad tem, co boli Rusinów i czego im po-
trzeba". Не вѣсмо на толькъ втасмниченї вѣ-
точности психология редактора "Gaz. Nar.",
щоби мы могли внати, чи бѣль насампередъ
радитъ, а потомъ застановляється, толькъ на вси-
кій случай констатуємо, що цѣль Вѣча не
була ажъ радженею анѣ застановлювань, але
викалань (по врѣмлій розваѣ и нарадахъ)
того, чохажъ Русини мусять домагатися и жа-
лати, доки хотятъ бути Русинами. Вижають
ту таке мінімумъ домагань экономичніхъ,
проевітніхъ и національнихъ, бѣль котрого
народнѣсть вѣстути не може, підъ
вагровою утраты своего самостїйного, національ-
ного и громадского житїя. Неразъ мы чули

Предплатна на "Дѣло" для Лестри:		Для Лестри
на цѣлый рокъ . . .	12 кр.	на цѣлый рокъ . . . 12 руб.
на пѣв року . . .	6 кр.	на пѣв року . . . 6 руб.
на четверть року . . .	3 кр.	на четверть року . . . 3 руб.
ст. дод. "Бібліотеки":		
на цѣлый рокъ . . .	16 кр.	на цѣлый рокъ . . . 16 руб.
на пѣв року . . .	8 кр.	на пѣв року . . . 8 руб.
на четверть року . . .	4 кр.	на четверть року . . . 4 руб.
на самъ додатокъ:		
на цѣлый рокъ . . .	5 кр.	на цѣлый рокъ . . . 5 руб.
на пѣв року . . .	2.50	на пѣв року . . . 2.50 руб.
на четверть року . . .	1.25	на четверть року . . . 1.25 руб.
Для Закарпатья, окрѣдно Россіи:		
на цѣлый рокъ . . .	15 кр.	
на пѣв року . . .	7.50	
на четверть року . . .	3.75	
ст. дод. "Бібліотеки":		
на самъ додатокъ:		
на цѣлый рокъ . . .	19 кр.	на цѣлый рокъ . . . 19 руб.

експонованый для церкви Філіальної, повнить
зъ порученія своеї вищої власти духовної
всѣ чинності пароха, а парохіяне тої мѣстеч-
ности ставлять и удержануть будинки паро-
хіальни. Въ такомъ случаю витворилася вже
фактично нова парохія, которая після нового
проекту має бути увильнена бѣль выдатківъ на
головну церкви парохіальну.

Дальше слѣдує одна цѣкава постанова но-
вого проекту. "Aby zasilić dozór kościelny (комі-
тетъ церковный) intelligentnym żywiolem,
daającym gwarancję dobrej administracji", Вы-
дѣль краевый постановляє въ новомъ проектѣ,
що въ складъ комітету церковного має вхо-
дити такожъ одинъ представантъ "общарбъ
добрскихъ". Такъ отже добръ має мати два
голосы: разъ въ титулѣ права патронату, а
въ-друге, въ титулѣ власності общару добр-
скаго!!

Доси надъ комітетами парохіальними
власть политична не мала безпосереднаго над-
зору, а виступала лишь тогда, коли дѣсталася
яке важалене. Новый проектъ накладає на по-
литичну власть повѣту обовязокъ строгог
контролю надъ чинностями комітетовъ цер-
ковныхъ!

Важна такожъ ся постанова нового про-
екту, що при розправѣ конкуренційній до вѣ-
жности ухвалы потрѣбно присутніи болїшої
половини управненыхъ до голосования и або-
лютної болїшости голосовъ. Теперѣшина бо у-
става постановляє, що кто не явився до роз-
правы конкуренційної, той уважається приво-
ляющимъ на будову и буде обовязаный злож-
ити припадаючій на него додатокъ. Если на
пр. на 12 управненыхъ явилося толькъ 6 до
розправы и одинъ въ нихъ голосувавъ за бу-
дову, то въ такомъ случаю будова була ухва-
лена, бо до того одного голосу дочислювалося
6 голосовъ неприсутніхъ.

Ровнооже важна постанова нового проекту
въ тѣмъ напрвлению, що будову, ухвалену
конкуренцію, має переводити окремий комі-
тетъ, выбраний ad hoc, — а не комітетъ цер-
ковный.

Отсе подали мы гдеjakий найважнѣйши
постановы нового проекту уставы о конкурен-
ції церковнїй після дописи львівскаго коре-
спондентъ до "Czas-u", который має той привил-
ей, що въ Выдѣль краевомъ, чи въ ц. к. На-
мѣстництвѣ може першій информуватися о
всіхъ ново-виготовленыхъ проектахъ. Про-
екту сего въ поїздѣ его основѣ мы ще не ма-
ємо підъ рукою, — тожъ и вадержуемся бѣль
общирнѣшого обговорюванія его. Однакъ вже
въ наведеныхъ постановахъ можемо змѣркувати,
що авторамъ его проекту (кореспондентъ
"Czas-u" натикає на головну заслугу п. Поля-
ноеского въ сѣмъ дѣлѣ) ходило не лишь о
поправу хибъ въ дотеперѣшній уставѣ о кон-
куренції церковнїй, — але и о дещо друге...
Се найвразиїшее пробивається въ постановы,
що добръ — кромѣ голосу въ титулѣ того
влаштністного, воняючого середновѣччиною пра-
ва патронату, — має мати другій голосъ въ
титулѣ власності общару добрскаго...

Поврочній испытъ
въ Василіянській жіночої школѣ
и дониншній станъ дѣвочого руского інститута
во Львовѣ.

Ревнѣмъ заходамъ владыки Сильвестра, жер-
твовлюстї Русиновъ и інститута "Народного
Дому" завдачують, що рускій дѣвчата образуються
въ своїмъ рѣдномъ языцѣ, въ мовѣ, що єи ви-
ссали съ молокомъ рѣдної матери. Єсть ихъ въ
воспиталищи 30; кромѣ дочекъ священичъ, у-
чатся тамъ и дочки урядникъ, професоровъ и
мѣщанъ рускихъ. И не пожалують того, бо нашъ
інститутъ вже нынѣ такъ красно почишає розви-
ватися, що лучшии пауки дѣвчата нѣгде не дѣ-
стануть. Доказомъ того испытъ за II-їй пів-
рока 1883, що бѣлься 28 червня о годинѣ 4-й
въ полуночія. Результатъ того испыту подаєть до-

туть Полякѣвъ тѣ слова, що такій рѣчи, якъ
н. пр. домаганье отбудованія Польщъ "од то-
го до тога" становлять у нихъ таку точку,
бѣль котрої они підъ вагровою утраты свої
народности нѣколи и нѣякъ вѣстути не мо-
жуть. Мы, вѣстна рѣчи, не премося такъ
высоко въ своихъ домаганяхъ, — наше mіnі-
mum єсть спрѣдѣлъ таке mіnіmum, котре мо-
жливе єсть до осягненї на грунтѣ тепер-
шніхъ уставъ и порядкѣвъ, безъ революції и
колотнечѣ. Чуки вище вгадане домаганье
Полякѣвъ, мы хочь и вдвигали плечима на
его утопійность, але все таки тихъ, котрі вѣ-
рили и вѣрять въ него якъ въ догму, мы не
обкідиали болотомъ, не припісували, не де-
нунціювали, але зводили дѣло на дорогу по-
важної, объективної дискусії. Для чохажъ
панове Поляки теперъ, коли мы поставили свое
mіnіmum, и то не негативне, а зовсїмъ пози-
тивне и фактами та цифрами поперте, братя
наші Поляки не хотятъ зробити намъ бодай
тої ласки, якої мы имъ нѣколи не отмовляли
и не отмовимо, — не хотятъ поважно, супо-
кйно, объективно передискутувати наші до-
маганя и ихъ мотивы, не хотятъ анѣ на хви-
лину вйті въ свого становища, а поставитися
на нашомъ? Не вжехъ се такъ трудно? Не
вжехъ мы на то не заслугуємъ? Але хочьбы
мы, руска интелигенція, и не заслугуємъ на
нѣякую ласку, то всехъ таки братя наші По-
ляки повинній знати, що где двигаються и під-
нимаютса цѣлі масы, тисячѣ народа, тамъ
вже очевидно має дѣло не съ пустыми фра-
зами, не съ погрозами, але съ фактами исто-
ричної доносимості, съ исторію. А чайже
знають братя наші, що исторії зенгувати анѣ
приплювати не можна, а кто єи негув, того
она роздавитъ!

Якъ про цѣль, такъ и про ініціативу
Вѣча панують середъ Полякѣвъ галицкихъ
дивнѣ и нѣчимъ не даючіяся вияснити думки.
"Gazeta Krakowska" видить корѣнь всіго лиха
въ "Radѣ Русской" и въ завзятыхъ статихъ,
котрихъ розборомъ мы ще будемо мусіти
близше занятыи, вида вѣйну той інституції
рускїй, порушає небо и землю, щобъ толькъ
єи стерти въ лица землї. За то "Kurjer Lwow-
ski" във вільнікаває на свѣтѣ божій стару фанта-
змагорію "святого Юра" и на єго плечѣ зва-
лює все, що ему въ Вѣчу не сподобалося. Мѣжъ
їншими н. пр. бесѣда Нагбрного, о котрій
"Kurjer Lwowski" въ дуже, якъ побачимо даль-
ше, оригиналній причинъ виробивъ собѣ
дуже некористне поняття, та бесѣда, після
"Kur. Lw." має бути завулинимъ яйцемъ по-
чатымъ въ св. Юрѣ и підкіненіемъ мѣжъ
звычайнѣй, благонадежнїй синицій яєчка. Въ
своїй отцівскїй старанності о наше добро
"Kur. Lw." (такій молодий, а вже єму вусы
вирости!) радить намъ якъ найшивидше вы-
кинути те погане яєце въ свого гнѣза. Смѣ-
ємо запевнити "Kur. Lw.", що бесѣда п. Нагбр-
ного почата и сплоджена була дуже далеко вѣ-
ть св. Юрѣ, и що въ загалѣ нѣякого св. Юрѣ въ
звычайнѣмъ польскомъ митологичномъ значе-
нію теперъ и зовсїмъ на свѣтѣ нема, якъ о
тѣмъ "Kur. Lw." мѣгъ переконатися хочьбы
и въ тої самої "Gaz. Krak.", що котрою бѣль
вирочѣмъ що до поглядь на Вѣче руске "so
ziemlich" вгаджується. Въ ч. 149 того пановногого
органу польскогого "Rządu narodowego in parti-
bus" виразно стоїть записано, що "Polacy dla
sprawy religij tyle juž zrobili, że ocalili urzędu
duchowne metropolii od gospodarstwa lokai Sogor-
kow." Значиться, — св. Юрѣ "ocalony", "twier-
dza duchowna zdobyta" и треба бути ажъ такъ
добре поінформованымъ о рускихъ справахъ,
якъ редакція "Kur. Lw.", щ

перва нынѣ для того, что ажъ доси була цѣла увага нової. Воспиталище посѣдає З фортепіано, якъ въ науки языка французского хбонувало менше. На добромъ, а одинъ, новый, навѣтъ въ дуже добромъ станѣ. Программа части музикальной була дуже богата; въ складѣ єї входило 12 композицій Maylath-a, Donizett-ого, Verdi-ого, Eghard-a, Hess-a, Schulhoff-a, Chopin-a (мазурка Op. 7 и вальсъ Op. 64) и іншій. Жаль лишь, что спбзенна пора (година 7 $\frac{1}{4}$) не позволила намъ схбснувати зъ цѣлої программи; бтограній лишь були на в руки: "Rigoletto" Maylath-a черезъ ученицѣ панни Ол. Кунцевичъ: Анну Долиньскую, Олену Билинскую и Іоанну Децыкевичъ; панни Госифа Варапучиньска и Марія Гудыкъ (зъ курсу п-ї Винницкої) бтограли "Marche des Zouaves" John-a; п-ї Шварцъ, якъ справна учителька (во Львовѣ належить она до першихъ силъ учительскихъ на фортепіано и ручныхъ роботъ). Въ класѣ III-ї учено ще окрѣмъ того всего: языка нѣмецкого, географіи, науки природничои и надъ обовязокъ языка французского. Въ IV-ї и V-ї класѣ учено крѣмъ згаданихъ предметовъ ще и исторіи рускої, словесности рускої, физики, всемирної исторіи и господарства. По при гимнастике учено дѣвчата бльше нѣжъ 3 мѣсяцѣ танцѣвъ. Программа такъ богата, что лучшої нема анѣ въ публичныхъ школахъ, анѣ въ найпершихъ конвиктахъ. Всего, что толькъ нынѣшній вымоги требуютъ, учено въ нашомъ институтѣ и якъ учено! Въ складѣ учительского тѣла входили найсвѣтлѣйшии рускіи профессоры и здѣшніи учительки. Тѣло учительское складали панни: Ванда Калиновичъ, Леонтина Яцыкъ, Марія Захарска, Марія Балабановна (ручній родоты), гри на фортепіано учили: п-ї Олена Кунцевичъ, п-ї Гавріла Винницкої и п-ї Шварцъ, а спбзу учила даровита руска концертантка Антоніна Гушалевичъ. Богословія учили о. Гордѣвскій, а решту предметовъ профессоры: дръ Целевичъ, Вахнянинъ, дръ Савицкій, дръ Калиновскій, Гладышовскій и Романъ Заклинський. Всі сї п-ї профессоры, — то силы первостепенны, выprobовані. Для того маємо надѣю, що зарядъ руского института дѣвочого буде старатись усувати всѣ неумѣстности, на котрій жертволовібиві профессоры наші вже по частіи звернули и ще звернутъ увагу начальства. О сїй справѣ може лу чится намъ поговорити познѣшіе, а теперъ звернемося до результату сегорбичної науки въ на шомъ воспиталищи.

Іспытъ розпочався о 4-ї годинѣ по полудні передъ численно зображеніемъ пубlicoю зо Львова и зъ провинції. Зъ стороны Орданаріяту въ заступствѣ Преосв. еп. Сильвестра явився крилъ. Володиславъ Бачинський, якъ представи тель института "Нар. Дому" Вп. сов. В. Ковалинскій; крѣмъ нихъ засѣла за столомъ екзамінаційнимъ: крилъ М. Малиновскій, крилъ Павликъ и дръ Из. Шараневичъ. Зъ гостей зъ провинції бачили мы колькохъ крилошанъ, бльше числа людей свѣтскихъ, урядниківъ и мѣщанъ.

Іспытъ розпочався разомъ въ класахъ II и III-ї. Ученицѣ оповѣдали перечитаніи уступы и розбирали граматично; рахункові задачи роз вязували зъ памятія дуже скоро и удачно; въ загадѣ бтопвѣди маленькихъ, бо ледво 8—9-лѣтніхъ дѣвчатокъ, вдоволили всѣхъ присутніхъ. Коло години 5 зъ полудни почався іспытъ ученицѣ зъ класѣ IV и V-ї. Увага гостей, напружена на отвѣти въ класахъ попередніхъ, мусѣла по двоються. Наші молоденкі красавички мило-звукунімъ голосомъ гладко отвѣчали на найтруднѣйши пытанія. Слухаючи тыхъ бтопвѣдей, ледво хотѣлося намъ вѣрити, що лиши по роцѣ науки молоденкі наші дѣвчата проявляли такій хороши успїхи. Исторію руску бтопвѣдали ученицѣ хорошо съ очевидніемъ замилуваньемъ до предмету и стъ розумѣніемъ его; зъ физики рисували стосы електричній, прирѣдъ телеграфичній и іншій рѣчи певною рукою, докладно и добре, при тоймъ все поясняли; іспытъ зъ географії выпавъ дуже добре: ученицѣ вказували швиденько на картѣ державы, краї, рѣки, горы и т. д.; іспытъ зъ языка руского и литературы рускої зробивъ на всѣхъ якъ найкраше враженіе; исторію всемирну и науки природничихъ знали ученицѣ основно; великий результатъ осягнувъ проф. Гладышовскій въ науцѣ нѣмецкого языка, бо въ класѣ V-ї ученицѣ бтопвѣдали дуже добре (въ тоймъ предметѣ визначилася особено панна Анна Долиньска). Що панове профессоры трактують рѣчу на серію, не дивота; але ледво коли побачили мы въ якій небудь школѣ такъ фахову учительку и учають такими розумѣніемъ рѣчи и тактовно, якъ п-ї М. Захарска. Она при іспытѣ зъ языка поль ского въ класѣ IV и V и рахунковъ въ класѣ V, збирала правдий лаври за свою працю въ бтопвѣдяхъ ученицѣ, въ признанію п-ї. бтпоручниківъ и гостей. Зъ языка французского читано и розбира но на обохъ курсахъ уступы и толковано ихъ на языку рускій дуже добре.

По тоймъ наступили продукції гри фортепі

науки языка французского хбонувало менше. На стоятельцѣ института належится признанье за ізаходы. Ученицѣ мали въ нѣй и въ прочихъ іно киняхъ (разомъ зъ настоятелькою 4) свои оії кунки; они удѣляли ученицямъ науки господарства домового, и имъ то належить вдачність, що наші дѣвчата учено въ інститутѣ кравецтва, роботъ ручныхъ и шита бблія. А роботы ручній ученицѣ, тѣ прехороші десені мережані дуже тѣшили кожного оглядача. Поздністи мусимо хороши письмо, порядокъ въ зошитахъ и прадахъ рисунковихъ ученияць. Дотично іспытѣ смѣмо поставити пытаніе: чи не добре булобы, щоби іспытъ на будуще бтбувало и рано и зъ полу дни; въ той способѣ можна бы великий объемъ наукъ подѣлити на двѣ часті; булобы се для учительствъ лѣпше, бо могли бы представити по вѣйше результатъ своєї науки, — а ученицѣ набирали бльше охоты до науки, знаючи, що стане часу кожду зъ нихъ пытати; сего ро ку іменно науку музики и спбзу брано при іспытѣ за надто коротко, вмѣсто 2—3 годинъ, укочено дотичній матеріаль въ $\frac{1}{2}$ години.

Новый побрѣкъ розпочинаєся дні 1 вересня с. р. Зголосуватися можна вже и теперъ, хотій формальній уловівія принятія будуть оповѣщенній трохъ познѣйше. Зазначуємо, що до теперѣшнього мешкання додано теперъ ще чотири красно вималюваній комната, призначена на салъ викладовій; черезъ те на будущій рокъ школъ буде можна приняти до 50 воспитанниць. Якъ звѣстно, банкъ рускій купивъ сусѣдну каменицю при інститутѣ дѣвочому для сего інститута; довѣдуюсь однакъ, що переходъ на уживанье воспиталища сеї каменници не такъ скоро наступить, позаякъ банкъ опроцентовує собѣ гроші вложеній на сю каменницю (28.000 зр.) чиншомъ наєму бтъ льокаторовъ, а бтдабы каменицю на уживанье воспиталища лиши лишь тоды, колиъ воспиталище оплачувало згаданий чинш за наємъ, — а се не такъ скоро наступить задля недостачъ фондівъ. Хиба дальший складки... Теперѣшне воспиталище зао смотрене въ новій меблѣ и въ потребній приряды науковій. Каплиця вже готова. Такій станъ нашого першого и одинокого воспиталища дѣвочого. Желаємъ ему зъ своєї сторони якъ найкрасшого розвою — матеріального и морального!... Б. Б.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Австро-угорска конференція), котра має за становитися надъ програмою въ цѣлі остаточного заключення договору торговельного з Францією, збереся въ половинѣ серпня с. р.

(Хорватське правительство країве) приготовляє, якъ доносить загребскій кореспондентъ "Ролік", для зближаючоїся сесії соймової дуже важній предложеній законовъ. На порядку днівніймъ стоятіи буде передовсѣмъ проектъ реорганізації адміністрації, котрый має буті доповнений въ тѣмъ напрямленію, щоби можна ѿцінити не толькъ загальну цифру бюджету граничного, але та кожъ висоту видатківъ, котрій край граничный має всполно поносиги съ краємъ материньмъ и наконецъ колько лишається на видатки, котрій покрываються всполно съ Угорщиною. Хорватський бюджетъ краєвый досить теперъ суми 33 мільйонівъ, а по совершиенному прилученю області граничні буде вносити близко 5 $\frac{1}{2}$ мільона, въ которыхъ будуть вже мѣститися всѣ автономічні потреби граничного обласни на рокъ 1884. — Се буде першій вошільній буджетъ, а цифри его найлучше звильструють образъ потребъ Хорватії въ Славонії, котрій буде тымъ интереснѣйшій, що дотенеръ нѣкто не знатъ напевно, колиъ висосить загальна сума податківъ сполученої Хорватії. — Хорвати говорили именно, що загальна сума податкова Хорватії и Славонії висосить далеко бльше, якъ се признававъ угорокій министръ скарбу. Зъ другої жъ сторони Угри толковали и теперъ ще толкують, що Хорватія висигть бтъ ласки Угорщини и не може безъ неї самостійно существовать. — Теперъ та справа розъяснилася, а бтношеніе Хорватії до Угорщини представитися въ правдивомъ свѣтѣ. — Рѣвночасо сть реорганізацію адміністрації віде въ житіе реформа судовництва, наслѣдкомъ котрої має буті бтняття функціонерами прокураторії державної дотенершніго іхъ независимого характеру судейскогомъ и здеградоване до становища звичайнихъ урядниківъ адміністративныхъ.

Ось часу заведення нової процедури карної, с. р. бтъ 1874 р., виконували они свої обовязки дуже точно и безъ жадного заміту, и зъ того становища не оказувалася потреба реформи. Мотиви введення реформи въ інституції прокураторії державної були політичної натури, бо реформа прямую до підчинення прокураторії польської дисциплінії власті правительства. Однакожъ и зъ той точки погляду не заслугує замірення реформа на похвалу, бо она есть тымъ обов'язчимъ по же мъ, котрій въ бтношеніяхъ, які мають мѣсто въ Хорватії, може легко звернутися противъ тихъ самихъ, котрій его сотворили. — Друга менше важна точка, заключаюча въ реформѣ судовництва, есть змѣна наївъ судовъ. Судъ другої ін

станції буде бтъ теперъ має назу вспѣхомъ змѣнити свою дотенершу назу суду сепаративу рильного на судъ касаційного.

(Въ соймѣ стирийському) заинтересувалася мѣста Ранъ пріїшло до конфлікту міжъ комісією звільненою правителствомъ з жителіями, такъ що жандармерія мусила ужити оружія, наслѣдкомъ одержало тяжкі раны. — Въ бтпвѣдѣ свої звѣстній и що причиню конфлікту и дальшіхъ симільнихъ наслѣдківъ було то, що урядникъ політичній вислали на комісію не знатъ словенського языка. — Намѣстникъ дуже радо посылавъ до полудневовій Старій урядниковъ знаніхъ словенській языку, трудність однакожъ зважить въ томъ, що за 13 лѣтъ его урядованія сего року зголосився першій юристъ, знаючи се впершино по словенському.

(На зборахъ въльського демократичного товариства Eintracht) державъ адвокатъ дръ Люгеръ дні 12 липня бесѣду о бтношенію товариства до большинства ради державної. — Здѣ взглядъ на собу бефдника, котрый займає теперъ видне становище політичній и звѣтъ на содеряніе його бесѣд, якъ и обстоятельства, при якихъ висловиа, займає дуже живо цѣла австрійська журналістика. Дръ Люгеръ, уродженець въ Віднѣ и Нѣмцѣ, що високо ѿцінить свою національності, є однакожъ рѣшучимъ противникомъ либераль ного швидклю и черезъ то не має симпатій въ кружкахъ, котрьхъ божицемъ золотимъ телемъ. — Бесѣда Люгера, въ котрой розглянула свою політичну програму, зазначує якъ конечній узводъ держави мирне сожитие всѣхъ народностей и рѣвноправності всѣхъ племенъ, складаючихъ монархію. — Бесѣдникъ заявливъ себѣ вѣрнимъ австрійцемъ, але заразомъ рѣшучимъ противникомъ роздражнення народностей, бо народи були вже давно помирисли, колиъ поодиноки наутистії зъ еготистичніхъ мотивівъ заключували мир. — "Кто свою племенну мать заслужує любити, мусить дати право такожъ другимъ берегамъ свою народності" — говорить Люгеръ. Ось гордливи кождымъ, котою свою народностію погорджася. — Неменше либерально дається Люгеръ на становище корпорації реїрезен тивніхъ. "Не буде засѣдайстої", говорить онъ — "за устороненіемъ застуництва інтересівъ, розширеніемъ права виборчого, за безпосреднімъ тайномъ виборомъ и заведеніемъ закона заказууючого сполученіе колькохъ урядівъ (Institutionell-Gesetz). — Се наїголовнѣйши моментъ заслужує бтпвѣдѧ Люгера, котра дуже не подобалася псевдолибераламъ. По сконченю си викликали противники поглядъвъ бесѣдника въ салі збрани велике замѣшанье и непорядокъ такъ, що правительственный комисарь бутъ приневолений закрити збрани.

(Противъ децентралізації жильниць) виступила на одній зъ послідніхъ звільненій засдань комната торговельна въ Грацу. — Ухвалено та зъ одноголосно вислати представлене до міністерства, въ котрому висажено застереженіе противъ аспирації львівської комната торговельної, прямуючихъ до децентралізації жильниць. (Въ справѣ пенсій урядникъ въ складі збранихъ країжъ) висадко недавно міністерство скарбу важне розпорядженіе. — Велика часть урядниківъ державнихъ звільненій заслужається якъ звѣстно служити въ окупованихъ країжъ толькъ черезъ перевіше число лѣтъ, а по упливу часу въ реверсії висадко мають они возвращеніе на свою давній посади. — Супротивъ того не було положенія пытань, въ якій способѣ мають трактоватися та урядники польською звѣтъ въ збранихъ країжъ (квінквінальніхъ). Міністерство фінансівъ розпорядило отже, що всѣмъ урядникамъ, котрі повернули зъ Боснії и Герцеговини на свою посаду, мається части служби отбutoї въ окупованіхъ країжъ вчислити до загальнога числа лѣтъ служби и має увзгляднатися при удѣлуванні квінквінії. — Розпорядженіе повисше важне и тимъ, що дѣйствує вспять, такъ що всѣ урядники що служили въ Боснії и Герцеговинѣ въ часі, що вони зачалаася окупація, а котрими давнійше отмілено права на квінквінії на основѣ сего розпорядженія, будуть могли всѣ додатки квінквінії польською додатково.

ЗАГРАНІЦЯ.

Россія. "Петербург. Вѣдом." отповѣдаючи статію о галиційськихъ жильницяхъ, помѣщеної въ "Nation. Zeitung", кажуть, що нѣмецко-австрійський союзъ не єсть лише страшнимъ противъ Россії и Франції. Задачею Россії єсть для того постарація завчасу о забезпеченні польськихъ и західніхъ границь, щоби колись не заскочили іхъ нѣмецко-австрійській системѣ офензивнії. Для того, какъ згадана газета, єсть задачею та Гурка поставити оборонній средстив въ царствії польському на такомъ степені, щоби західній сторони не стались кускомъ, котрій бы легко робити можна. Виробчмъ згадана газета думала, що Гурко повиненъ радше спомагати розвой і права народівъ въ царствії польському, якъ въ непотрѣбно гибнити. Дальше жалують "Петер. Вѣдомості" того, що до жильниць дорогъ, котрі мають позабавомъ повстати, не зачесли такожъ линії Проскурівъ-Каменець (80 верстъ) и Житомиръ-Бердичевъ (40 верстъ). Буваютъ, що жутуть "Петер. Вѣдом.", такі случаї, що по першій польській, той и побѣдить. Таке отже, що положеніе Россії възглядомъ Галичини, коли не хочемо, щоби Галичина до насъ зближалася,

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Ф. О. Вікторъ Чернявський, парохъ въ Пониковъ в., дес. бродского, упокоился дни 12 л. с. м. въ 61. рокъ жити а въ 38 роцѣ священства. Вѣчна ему память!

— Справеданье зъ дѣяльности Выдѣлу и зъ дѣль тов. „Русской Бурсы“ въ Тернополѣ за шк. рѣкъ 1882/83. На загальномъ Зборѣ дні 27 травня пізбрано до нового выдѣлу предсѣдателемъ дра Володимира Лукачевскаго, а выдѣловими: дра Емил. Гладишевскаго, Андрея Чичкевича, Емил. Кравича, Льва Шеховича, Вас. Коньтчака, Ант. Чемеринскаго, Ив. Навроцкаго и Григ. Чубатого; заступниками Виктора Загайкевича, Северина Навроцкаго, Гезева, Петра Бѣлиньскаго и Льва Рудницкаго. Понеже дрѣ Гладишевскій, Андрей Чичкевичъ, Левъ Шеховичъ и всѣ замѣщевіе не могли надзырати Бурсу, одинъ выдѣловый не хотѣвъ вступити до Выдѣлу, а надто не було кому вести господарки, проте Выдѣль прибравъ себѣ до помочи: пп. Григ. Капоровскаго и Никола Плешкевича. Засѣдань Выдѣлу було 9. Якъ выдѣловой надзырали Буроу, кождый желаючій може довѣдатися зъ книги поведена питомцѣвъ, въ котрой записуєся кождого разу, котрый зъ выдѣловыхъ приходить до Бурсы и що розпорядивъ. — Число членовъ помножилося о 2, а уменшилося о 3 вычеркненыхъ и упокоившогося о. Данила Лавринова, — отже виносило 63, а то дѣйстивъ 44, основателівъ 7, покровителівъ 7, спомагаючихъ 5. Жаль оказати, новоприбуваюча интелигенція мѣщцева и зъ окрестности не почувася до обвязку, приступати до нашого товариства. Вкладки членські досить правильно плачено, такъ, що злягає лишь у одного покровителя на фондъ коренній 19 зп. 50 кр., а на фондъ текучій у 8 членівъ 18 зп. 45 кр. Одному, о котрому загально вѣдно, що не въ станѣ уплатити своїхъ вкладокъ, було 1 вересня 1883 р.

(+) „Нового Зеркала“ ч. I. вийшло въ другомъ накладѣ и представляється хорошо. Статії: вступна „Нове Зеркало“ (стихи), „Шкаралупникъ“, „Зъ теки перекинчика львівського“, „Въ Альбомѣ звѣстній панянцѣ“ (стихи), „Сельській політиції“ и др. можна назвати віловні удачними. Рисунокъ на послѣдній сторонѣ, помислу и выполнанія п. К. Устяновича, дуже оригиналній и многозначущий. Вже то п. К. Устяновичъ выдержить своїми рисунками конкуренцію съ не-знати якою сатиричною газетою... Що до тексту, первого числа „Нового Зеркала“ позволимъ себѣ зробити одну увагу въ надїї, що трафить она до перевѣдчення редакції въ вільне користно на дальшій розвѣдь „Нового Зеркала“. Хочь, якъ сказано, всѣ статії 1-го числа суть удачній, однакъ грѣшать тымъ, що деякі зъ нихъ суть за довгі, займають богато мѣсяця, а черезъ те и не позволяють газетѣ мати рѣжнородне содержаніе. Въ 1 ч. се передовѣмъ треба бѣти до статії „Сельській політиції“, котра одна забирає майже цѣлу сторону. Коли си неправильність буде усунена, то, сподѣвасямо, „Нове Зеркало“ буде сповнити доброе свое назначеніе и буде милымъ гостемъ въ кождой рускій хатѣ.

— Въ Лондонѣ появилася книжка п. з. Slavic and Latin, Ilchester lectures on comparative lexicography... by Carl Abel, Dr. phil. London. Trübner et Co. 1883, стор. 123. — Авторъ по короткомъ вступї на західній и восточній цивілізації доказує на подставѣ историчній, культурній, языковой и то переважно лексикальной, цѣлковиту бѣруність малоруского народа отъ великоруского.

Господарство и Торговля.

— Апаратъ охоронный въ случаю пожару. Центральний комитетъ выставы въ Цириху порушивъ установи въ гдєніяхъ льокаляхъ выставки апаратъ дѣбітуючий автоматично въ случаю пожару. Авторъ того апарату есть п. А. Мази, россійскій підданий, бувши студентъ цирихской политехніки. По сплану вѣденського Ringtheatru поставилъ себѣ п. Мази задачу виплатити такій апаратъ, посредствомъ котрого огонь мੋгъ бы толькъ такъ довго нищти, поки самъ себе не знищить. Въ продовженіи одного мѣсяца предложивъ бѣти вже си вынаходку въ Берлінѣ, Вѣднѣ, Парижѣ и т. д. по патентованію. Патенты були въ скорѣмъ часѣ получены, однакъ по поводу недостатку въ грошахъ застосованье того геніальнаго помыслу могло настутити допера на швайцарской выставѣ. Автоматъ сей дѣйствує въ случаю вибуху пожару въ льокалю, въ котрому бѣть установлены; есть дуже поєднаній конструкціи и не дорогій. Онь дастися ужити въ театрахъ, фабрикахъ, салонахъ и т. п. льокаляхъ, где толькъ находятся водопроводы. На случаю вибуху пожару, в. пр. въ театрѣ, бѣть безъ помочи людей опускає желѣзну куртину, дає сигналъ до огневої сторожи, поліції и т. д., отвірає комінъ надъ сценою, гасить газъ, засвѣчує лампи олѣйні, отвірає краны водопроводовъ и т. д. Головна часть того апарату есть підйомъ (Hebel), съ котрою получена сѣтка стяжокъ порозиваджуванихъ по тыхъ мѣсахъ, где пожаръ може повстati. Стяжки складаються зъ частей, зъ котрьхъ однѣ напоєни суть пільнами швидко запалюючимися, а другій пільнами незапалючимися. Автоматъ есть дуже чувствительный и зачинає дѣйствувати, скоро толькъ перегоритъ одна стяжка. Доказаною рѣчею есть, що найбѣльше театрѣвъ зачинає тогдь горти, коли въ нихъ нѣкого нема, особливо по представлению. — Установлено отже такого автомата засбѣглоби не одному нещастю и охоронилоби будьнокъ бѣть розрушена. Надѣятося треба, що вънаходка тая знайде якъ найширше застосованье. Пісредництво мѣжъ вънаходиць а тими, котрі скотѣли здѣлти ужитокъ зъ той вънаходки, принявъ на себе мѣжъ іншими такожъ п. В. Нагірный во Львовѣ.

— Щобъ охоронити звѣрата домовій бѣть гедза и другихъ мухъ, найбѣльше зварити пільну и бѣваръ той, якъ остигне, зблѣти до бутельки и добре закоркувати. Тымъ бѣваромъ натирається звѣрата що дні губкою, особливо мѣсци малкі, де муха найскорѣше сїдає. Добре такожъ натирати звѣрата бобковимъ олѣйкомъ, котрого запаху овады знести не можуть. Олѣйкъ той есть для звѣрата зовсімъ нешкодливий.

Новообрѣць дні 16 липня 1883 р.

Ем. и Ол. Менцельскій.

Курсъ львівській зъ дні 17. л. липня 1883.

	платить	жадають
	австр. валютою	
р. кр.	р. кр.	
291 50	294 50	
168 50	171 50	
290	295	
99 25	100 25	
89 50	90 50	
99 25	100 25	
86 50	88	
101 70	102 70	
	безъ купону	
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ар.	по 5% ар.	
" " "	по 5% ар. період.	
Банку гал. галиц. по 200 р.		
Листы дзв. гал. руст. банку п. 6%		
3. Листы ловіжий за 100 р.		
Общ. роль. кредит. Завод. для Гал. п. Буков. 6% дозв. въ 15 лѣт.		
4. Облиги за 100 р.		
Индемізації галиц. 5% м. к.		
Облиги комуналній Гал. банку		
rustick. 6%		
Індички кр. зъ р. 1873 по 6%		
5. Лъсы мѣста Кракова		
Станиславова		
6. Монеты.		
Дукатъ голландскій	5 55	5 65
цѣварскій	5 56	5 67
Наполеондорпъ	9 45	9 55
Імперіаль	9 74	9 84
Рубель россійскій срѣбній	1 54	1 64
паперовий	1 15/2	1 17/2
100 марокъ нѣмецкихъ	58 25	59
Серебро		

Ось купону

Ось купону